

● PREDKONGRESNA DEJAVNOST SINDIKATA

Programske zasnove sodobno organizirane družbene prehrane

Za dobro in ceneno hrano

Temeljna izhodišča za organiziranje družbene prehrane so bila podana že v družbenem planu SRS za obdobje 1976-1980, kjer je bilo posebej poudarjeno, da je organizirana družbena prehrana ena od dejavnosti skupnega pomena.

Resolucija za leto 1978 je že postavila prednostne naloge na področju družbene prehrane:

V okviru postavljenih nalog je nosilec študije Družbena prehrana — centralna priprava in distribucija v SR Sloveniji SOZD HP, nosilec gradnje obrata za izdelavo in distribucijo pripravljene in polpripravljene jedi pa HP Kolinska, in sicer na osnovi študije o stanju družbene prehrane v mestu Ljubljana.

Poseben poudarek družbeni prehrani je dal VIII. kongres ZKS, ki je v posebnem poglavju opredelil, da je treba v okviru skupnosti za plansko in poslovno sodelovanje zagotoviti smotrnejšo rabo predelovalnih zmogljivosti ter njihov razvoj v skladu s surovinskimi možnostmi in potrebami trga. Pri tem je posebej pozornost posvetiti družbeni prehrani kot organizirani preskrbi delovnih ljudi in občanov s polpripravljenimi in pripravljene jedmi. Da bi bil ta cilj dosežen, je nujno potrebno dosledno uveljavljati načelo skupnega prihodka in dohodka med vsemi v reprodukciji povezanimi TOZD primerne proizvodnje, predelave in trgovine, ne glede na regionalne in republiške meje.

Na osnovi začrtanih smernic so bile najprej opravljene obsežne študije. Ugotovljena je bila vrsta problemov — od pomanjkanja kuhinjskih prostorov in opreme ter strokovnjakov do izbire ustreznih jedilnikov in kakovosti posameznih obrokov glede na količine, beljakovinske in vitaminske vrednosti.

Pri gradnji etnotnega sistema družbene prehrane je treba izhajati predvsem iz kakovostnih, ekonomskih in socioloških razlogov.

Družbena prehrana bo morala biti v prvi vrsti prilagojena različnim vrstam potrošnikov glede na njihove potrebe po težini dela.

Izbrati bo treba tako tehnologijo, ki bo v maksimalnih higienskih merilih omogočila pripravo kar najširšega izbora jedi, da bo brez kemičnih načinov konzerviranja ohranjala biološke značilnosti hrane, barvo, okus in vonj

in da bo možna priprava dietnih obrokov ter zagotovljen izbor jedi v vsakem letnem času.

Glede na ekonomske razloge mora tako pripravljena hrana temeljiti na kvalitetni ravni surovin in polizdelkov ob nižjih cenah kot pri klasični pripravi, na znižanju stroškov izdelave, zmanjševanju stroškov skladiščenja in opreme ter stroškov za potrebno število delavcev, pa ob vsem strmeti za povečanje produktivnosti dela.

V socialnem pogledu je treba upoštevati predvsem prehrabene navade potrošnikov, glede na sodoben koncept prehrane zagotoviti ne samo tople in hladne malice, ampak nuditi celotno oskrbo, predvsem pa s takim načinom razbremeniti zaposleno ženo pri pripravi obrokov v gospodinjstvu.

Vsi ti razlogi so bili upoštevani pri ustanavljanju prvega centralnega obrata pripravljene in polpripravljene hrane v Ljubljani. Novi obrat vključuje v svoj program pripravljene tople in hladne jedi ter polpripravljene jedi.

Tople jedi so eno- ali več porcijske, zapakirane v posodice iz aluminijaste folije. Proizvodni program opredeljuje tople jedi kot srednje in visoko kalorične malice, večerje in kosila. Obroki so eno-, dvo- ali trikomponentni. Dnevna zmogljivost obrata bo 80.000 obrokov.

Hladne jedi so enokomponentni obroki (različni sendviči, jedi iz testa, sladice in solate); so nižjekalorične jedi (250 do 500 kal.) in so samostojen obrok ali komponenta k toplemu obroku (poobedeck). Proizvodni program opredeljuje ok. 64.000 samostojnih obrokov dnevno.

Polpripravljene jedi uporabljamo z dodatno obdelavo za izdelavo pripravljene jedi in so tehnološko obdelane do največje stopnje, ki je še dopustna glede na surovinski sestav.

Tako zamišljeni koncept organizirane družbene prehrane bo omogočil prehranjevanje velikega števila delavcev v TOZD, otrok v vrtec in šolah, dijakov in študentov ter ostarelih v domovih. Del izdelkov bo namenjen tudi gospodinjstvom.

MARINA JUVAŃIČ — Podpredsednica občinskega sveta zveze sindikatov. Rodila se je 7. oktobra 1950 v Ljubljani. Po poklicu je diplomirana pravnica, zaposlena v DS SS HP Kolinska. Takoj po zaposlitvi se je aktivno vključila v delo sindikata. Bila je tajnica IO OOZS in tajnica konference OOS Kolinska. Je članica ZK. Aktivna je tudi v samoupravnih organih. Je sodnica sodišča združenega dela, članica RO kmetijskih delavcev Slovenije in članica IO RO iste dejavnosti.

Glede na družbena stališča organiziranja družbene prehrane, predvsem pa glede na dokumente 8. kongresa ZKS, je pri ustanovitvi TGPH dosledno upoštevano načelo združevanja sredstev za gradnjo TGPH na osnovi dohodkovnih odnosov. Pripravljeni samoupravni sporazum o združevanju sredstev ima več značilnosti.

Glede na trajno poslovno sodelovanje med TGPH, dobavitelji in porabniki sporazumov časovno ni omejen. Omejena je le udeležba pri skupnem dohodku.

Sporazum določa, da se skupni dohodek deli na:

- del za poravnavo vseh obveznosti iz dohodka po zakonu,
- del za OD delavcev TGPH in skupno porabo,
- del za vrnitev vrednosti združenih sredstev in za nadomestilo za gospodinjje; iz drugega dela se nameni tudi del delavcem TGPH za razširitev materialne osnove dela.

Taka delitev skupnega dohodka je predvidena do rednega obratovanja, potem pa bo TGPH vzpostavila s podpisnicami dohodkovne odnose z udeležbo pri skupnem prihodu — z namenom, da se razširi materialna osnova dela podpisnic, zlasti še primarne proizvodnje. Tako bo TGPH le vmesni člen v reprodukciji celoti od primerne končne porabe.

Sporazum določa tudi medsebojne obveznosti in odgovornosti pri prevzemanju rizika ob morebitnem neizpolnjevanju prevzetih obveznosti in poslovanju z izgubo.

O pravicah in obveznostih, ki izvirajo iz združenih sredstev, enakopravno odločajo podpisnice in TGPH prek delegatov v zboru podpisnic in v izvršnem organu. Predvidoma bo zaradi večje učinkovitosti dela podpisnice in TGPH ob prehodu na redno poslovanje skupni organ izoblikovan kot skupščina, ki jo bosta sestavljala zbor porabnikov in zbor dobaviteljev.

Zaradi etnotnosti glede organiziranja družbene prehrane v SR Sloveniji bodo podpisnice tega sporazuma tudi članice skupnosti za medsebojno plansko sodelovanje pri razvoju družbene prehrane v SRS.

MARINA JUVAŃIČ

IZ GLASIL OZD

Mnogo smo brali o uspehih delovnega kolektiva Slovenija ceste, ko so osem dni pred rokom zaključili z deli na ljubljanskem letališču, in to v času, ko večina delovnih ljudi uživa zasluženi dopust. Prvih trideset dni so delavci delali tako rekoč brez prestanka in brez večjih zapletov, potem pa je nekoliko nerovo povzročilo nestalno in deževno vreme. Delavci sami ugotavljajo, da jih bo družba gledala skozi prizmo Brnika in je to zanje gradnja, ki jim bo pomagala graditi še več in še bolje. Zato ni nič čudnega, če glasilo delavcev SGP Slovenija ceste posveča največ prostora prav temu dogodku. In prav škoda, da si tega ne more prebrati širši krog ljudi. Kljub rednemu zasledovanju dnevnega časopisja o Brniku namreč niti približno ne vemo, kaj je pomenilo to delo članom kolektiva in s kakšno vnetostjo so se ga lotili.

Varnostnik, glasilo delovnega kolektiva Varnost, na kratko predstavlja delo in nekaj članov delovne enote Moste. Najbrž pa bi bilo prav, če bi se tudi delovna enota sama vključila v oblikovanje glasila, saj je zlasti iz besed glavnega urednika razvidno, da je vse premalo odziva tistih, ki jim je glasilo namenjeno.

V Glasilu Komunalec smo prebrali, da je končno le znano, kdo bo investitor nove tržnice v Mostah. Po dolgoletnih razpravah je bilo dogovorjeno, da bo družbeni investitor samoupravna interesna skupnost, ker je sprejela izvajanje vseh investicijskih planov občine s področja komunale, da pa bo TOZD Zivliski trgi po pooblastilu skupnosti opravljal posle investitorja. Tako lahko moščanski potrošniki z večjim optimizmom pričakujemo dograditev dolgo načrtovane tržnice med pošto, banko in stolpnico.

V Komunalecu beremo tudi, da nameravajo pri TOZD Javna higiena opustiti smetnjake in jih nadomestiti s polivinilastimi vrečkami. Beograd, Zagreb, Banjaluka in še nekatera mesta že imajo ta sistem odvoza smeti, v Ljubljani pa bodo to novost uvajali postopoma, in sicer najprej v ožjem središču mesta, kjer bo odvažanje smeti možno le ponoči in bi hrup od praznjenju smetnjakov motil nočni počitek, kasneje pa tudi drugje. TOZD Javna higiena je že stopila v stik s trgovinami, ki bodo imele verjetno že spomladi na zalogi posebne vrečke za smeti; po predvidevanju le-te ne bodo stale več kot dinar vsaka.

Megrad, glasilo istoimenske delovne organizacije, objavlja pogovor z Ivanom Časarjem, visokokvalificiranim tesarjem, ki je na proslavi občinskega praznika občine Kavadarci prejel nagrado kot najboljši delavec v občini Ljubljana—Šiška. Ne čudite se, da smo to zabeležili tudi mi, saj tovariš Časar že vrsto let stanuje v naši občini.

IG

AKTIV NOVINARJEV V OZD

V začetku drugega leta delovanja našega aktiva smo sprejeli dva pomembna sklepa: medsebojno tudi novinarje iz TOZD, katerih sežejo do zunaj naših občinskih meja ter organizacijsko vodstvo aktiva prenesemo na občinski sindikalni svet, kamor pravzaprav spada.

Prvi sklep smo že začeli uresničevati. Odziv na naše vabilo sicer še ni bil zadovoljiv, a kot nas je lanskoletna vztrajnost združila v osnovno jedro, bomo nadaljevali tudi sedaj in prepričani smo, da bomo

uspeli. Pozivamo pa zato tudi prek Nsk novinarje, urednike ali odgovorne organizatorje obveščanja iz TOZD ali delovnih organizacij naše občine, da se odzovejo vabilu za prihodnjo sejo, ki bo 7. novembra ob 12. na sežu občinskega sveta zveze sindikatov, Proletarska 1-III.

Da, uresničujemo tudi drugi sklep. Komisija za informiranje pri OS ZS prevzema organizacijsko vlogo in želimo njej kot seveda aktivu novinarjev v OZD tudi naprej kar največ delovnih uspehov. AM

● TISKOVNA KONFERENCA OBMOČNE SIS ZA PTT PROMET LJUBLJANA

ENOTE V OBČINE

Srednjoletni program območne SIS za PTT promet Ljubljana predvideva skladno z družbenim planom razvoja Ljubljane 1976-80 v naši občini:

— gradnjo nove PTT stavbe za pošto službo in telefonsko centralo v Polju (v pripravi je urbanistična dokumentacija, a zadržalnega načrta še ni);

— gradnjo poštnih enot v Štepanjskem naselju (v teku so dogovori z Imosom, ki bo objekt gradil za trg), v Novih Jaršah (zgrajena bo v sklopu celotnega PTT objekta) in v Zalogu (PTT se dogovarja o pridobitvi — nakupu obstoječih prostorov za potrebe poštne službe);

— povečanje RATC Moste za 6.000 naročniških priključkov;

— gradnjo kabelske kanalizacije na območjih Moste, Fužine in Polje;

— polaganje zveznih kablov za funkcionalno povezavo novih in povečanih telefonskih central;

— gradnjo kabelskih telefonskih mrež na območju novih in povečanih zmogljivosti telefonskih central;

— gradnjo javnih telefonskih govornic in

— nabavo poštne opreme za večjo mehanizacijo poslovanja poštne službe.

Naša občina je glede števila telefonskih naročnikov med ljub-

ljanskimi občinami najšibkejša: 7,5 na 100 prebivalcev. Zato je razumljivo, da kažejo občani največje zanimanje za telefonske priključke. Naj torej takoj ugotovimo, da bomo z novogradnjami s povečanimi zmogljivostmi dobili kar 16.400 novih priključkov. Ker pa ne kaže, da bi bile pravočasno zgrajene PTT zgradbe, uvajajo začasne kontejnerske telefonske centrale. Taka rešitev je na vidiku v Polju in Štepanjskem naselju (od štirih za vso Ljubljano).

Drugi, delnih rešitev je sicer več, toda:

— za javno govornico je treba skoraj toliko soglasij, kot za stolpnico!?

— namesto dvojčkov pridejo v poštev četvorčki le za zasebnike, a še te povsod nadomeščajo s koncentratorki, ne enega ne drugega pri nas še ne izdelujemo, uvoza pa ni;

— disciplina in kultura porabnikov sta še najbolj dosegljivi, če bi vsi vsaj prebrali prvih 15 listov telefonskega imenika in se ravnali po tem.

Se pa v območni SIS za PTT promet Ljubljana otepajo z najrazličnejšimi težavami. Pri reševanju le-teh so v dobrih stikih z našimi občinskimi službami —

predvsem z izvršnim svetom — in s političnim občinskim aktivom, ki vsi kažejo vse razumevanje za skupno reševanje. Pri tem je bila potrjena misel, da velja pri tolikšni problematiki misliti na enote območne SIS za PTT promet Ljubljana po občinah — toliko bolj, ker je solidarnost Ljubljane tudi na tem področju že sedaj dokaj krat izpričana.

Enote bi namreč lažje obvladovale svojo zapleteno problematiko in nje reševanje, kajti siceršnji rebalans območne SIS bi stvari še bolj zapletel. Ta je že kar precej prisoten od dejstvu, da je izpad načrtovanih virov finančnih sredstev tolikšen, da velja vlagati dodatne napore pri združevanju sredstev uporabnikov PTT storitev in pri zagotavljanju drugih virov financiranja. Glede tega so si izrekli tudi delegati območne SIS za PTT promet Ljubljana na zadnjem svojem zasedanju: Čimprej je začeti s pripravami za ustanovitev enot SIS po občinah, upoštevajoč ševeda zakonska določila, da so enote le mesto ter oblika sporazumevanja in usklajevanja interesov, potreb in možnosti uporabnikov in izvajalcev.

Podpisovanje samoupravnega sporazuma s strani uporabnikov ter vplačane obveznosti nas lahko navdajajo z optimizmom, da bo solidarnost še enkrat izpričana.

AM

Delegatski odbor

Izvršni odbor občinske kulturne skupnosti drugega delegatskega sestava nadaljuje delo na dobrih osnovah prvega. Problemov ne manjka, dobre volje za njih reševanje tudi ne. Na sliki: Razprava je živa, rešitve velja najti v interesu širše skupnosti, upoštevajoč kajpak želje in težnje posameznih kulturnih društev in občinske zveze, pa knjižnice Jožeta Mazovca, edinega poklicnega kulturnega zavoda v naši občini. (AM)